

Preses relīze

Luksemburgā, 2021. gada 20. maijā

ES mērķus e-atkritumu jomā ir grūti sasniegt

ES dalībvalstis visas kopā savāc vairāk izmesto elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu (un atgūst resursus no tiem) nekā lielākā daļa pārējās pasaules. Tomēr pastāv risks, ka ES nerasnēs pašreizējos vērienīgākos e-atkritumu savākšanas mērķus. Eiropas Revīzijas palātas (ERP) apskatā ir norādīts uz vairākiem izaicinājumiem, piemēram, ir jānodrošina un jāpārbauda atbilstība pašreiz spēkā esošajiem noteikumiem un jānovērš pārkāpumi un noziedzīgas darbības, tostarp nelikumīgi sūtījumi uz valstīm ārpus ES.

E-atkritumi – izmestas elektriskās un elektroniskās iekārtas, mājsaimniecības preces un pat tādas lielas ierīces kā fotoelementu paneļi – ir kaitīgi videi, ja tos pienācīgi neapstrādā. E-atkritumi bieži satur reciklējamus materiālus, tostarp metālus un plastmasu. Tātad to apstrāde var veicināt aprites ekonomiku. Piemēram, tonna viedtālrunu satur apmēram 100 reižu vairāk zelta nekā tonna zelta rūdas.

“Laika gaitā e-atkritumu savākšana un resursu atgūšana Eiropas Savienībā ir uzlabojusies, un pašlaik ES reciklē apmēram 80 % savāktu e-atkritumu,” sacīja par šo apskatu atbildīgā ERP locekle Joëlle Elvinger. *“Tomēr e-atkritumu savākšana, reciklēšana un atkalizmantošana nav vienlīdz efektīva visās dalībvalstīs, un apjomus varētu palielināt. Mēs novērojām arī izaicinājumus veidā, kādā ES risina nepareizu e-atkritumu apsaimniekošanu, nelikumīgus sūtījumus un citas noziedzīgas darbības.”*

ES bija sasniegusi savus iepriekšējos e-atkritumu savākšanas un resursu atgūšanas mērķus, tāpēc izvirzīja vērienīgākus mērķus. Atjaunināti dati par jaunajiem mērķiem vēl nav pieejami. Faktiski, šķiet, ka tikai divas dalībvalstis spēs sasniegt 2019. gadam izvirzītos savākšanas mērķus. Revidenti atzīmē, ka ir veikti pasākumi pareizajā virzienā: aprites ekonomikas prasības ir iestrādātas tiesību aktu priekšlikumos (piem., ekodizains), tiek stimulēta materiālu izmantošanas samazināšana un tiek veicināta ražojumu remontējamība un noturība. Tomēr atjauninātās ekodizaina prasībās vēl neattiecas uz dažām biežāk lietotām elektriskajām un elektroniskajām iekārtām, piemēram, mobilajiem tālruniem un datoriem. ERP uzskata, ka šis apskats varētu noderēt Eiropas Komisijai elektroierīču aprites iniciatīvas izstrādē, kuru paredzēts pabeigt 2021. gada pēdējā ceturksnī.

Laika gaitā ES ir uzlabojusi tiesību aktus e-atkritumu jomā. Tomēr ES dalībvalstīm bieži rodas grūtības ar ES tiesību aktu izpildes panākšanu. Cita starpā revidenti norāda, ka e-atkritumus dažkārt apstrādā nepareizi (piem., potenciāli toksisku vielu vai citu komponentu atdalīšana un attīrīšana), un bieži tas

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto apskatu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

notiek vāju vai nepietiekami biežu pārbažu dēļ. Dažām dalībvalstīm trūkst resursu tam, lai pienācīgi pārbaudītu operatorus un atkritumu sūtījumus uz valstīm ārpus ES. Ekonomiskie stimuli nelikumīgai vai nepareizai atkritumu apsaimniekošanai ir lieli, bet atklāšanas risks parasti ir mazs. Tāpēc noziedzīgu darbību novēršana ir vērā ņemams izaicinājums e-atkritumu apsaimniekošanā.

Vispārīga informācija

ERP apskats Nr. 04/2021 “ES darbības un pašreizējie izaicinājumi saistībā ar elektronisko iekārtu atkritumiem” ir pieejams tīmekļa vietnē eca.europa.eu 23 valodās. Šis apskats nav revīzijas darba iznākums. Tajā ir analizēta publiski pieejama informācija vai materiāli, kas īpaši vākti šajā nolūkā.

Preses pārstāvjus lūdzam sazināties ar

ERP preses birojs: press@eca.europa.eu

- *Claudia Spiti*: claudia.spiti@eca.europa.eu - Mob. tālr.: (+352) 691 553 547
- *Vincent Bourgeois*: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - Mob. tālr.: (+352) 691 551 502